

Výpis z farní kroniky (Liber memorabilium) z Dobré Vody u Hartmanic

Přehled farářů a administrátorů na Dobré Vodě

Post No.	Nomen et Cognomen	Praesentatus	Translatus
I	Joannes Petrus Weck	1734	
II	Joannes Adamus Höffele	Als Kaplan in Maurenzen 1738	
III	Joannes Antonius Pruscha	als Kaplan in Winarz 1782 26. 7. 1782 *	als Pfarrer nach Czakov 1801
IV	Carolus Hostlowský	als Director der Schule zu Prachatitz 26/8. 1801 13./10.	als Pfarrer nach Watzau 18/ 12. 1807.
			Anton Riederer, Admin.
V	Jakob Lakinger	1. April 1808	als Pfarrer nach Salnau 1809
			Anton Riederer, Admin.
VI	Venceslaus Weber	13/1. 1810	als Pfarrer nach Obermoldau 2/7. 1813
			J. Pilothbauer, Admin.
VII	Joannes Steinko	als Kaplan in Stein 10/9. 1813. 1./10.“	als Pfarrer nach Stein 30/10. 1827. 15./11.“
			Joh. Hartl Adm.
VIII	Adalbertus Jungwirth	als Pfarrer nach Schönau 30/4. 1835.	
			Johann Ostry Adm.
IX	Josef Grimm	als Katechet in Wodnian 39/7. 1835. 12. 9.“	als Pfarrer nach Watzau 1843
			Wenzl Kordik Adm.
X	Ignatius Schreiner	als Res. Kaplan in Mlaka 10/10 1843. 24./10.“	als Pfarrer nach Weiß–Hurka 1/1. 1885 29./12. 1858
			Thomas Kubesch Adm.
XI	Ioannes Čížek	als Kaplan von Prachatitz 27/4. 1858	Als Pfarrer nach Pischtin 14/10. 1870
			Wenzl Wolf Adm.
XII	Josephus Philippus Brunner	als Pfarrer von Langendorf 24/12. 1870 19./1. 1871	als Dechant nach Winterberg 14/18. 1881
			Josef Valvoda Adm.

XIII	Georg Pangerl	als Kaplan in Prachatitz 19/1. 1882.	als Pfarrer nach Salnau 5/10. 1897.
			Josef Paule Adm.
XIV	Joannes Carolus Novák	Als Kaplan in Reichenau a/d Maltsch 10/12 1897 13/1. 1897 15. 1. 1898	als Pfarrer nach Tweras 1./4. 1905.
			Josef Wagner Adm.
XV	Matthias Kyzour	als Kaplan in Langendorf usque ad 31./8. 1905. praes. 4./7. 1905	als Pfarrer nach Tisch 1./8 1919
			Anton Köhlnhofer Adm
XVI	Pius Gockner	als Katechet v. Prachatitz 3/8 1920	als Pfarrer nach Reichenau a/d Maltsch 1/9. 1929.
XVII	Franz Friedl	Pfarrer in Hartmanitz; Adm. excur.	1. 9. 1929 bis 1. 1. 1932
XVIII	Josef Bareš	1. 1. 1932 Adm. 1. 3. 1934 Pfarrer	4. 10. 1938 geflohen Pfarrei in Stříbrné Hory
XIX	Franz Pflieger	Administrator in Hartmanitz	4. 10. 1938 bis 27. 3. 1939
XX	Heinrich Marpe	Kaplan in Münster i. Westfalen, Hl. Geist	27. 3. 1939
XXI	Franz Pflieger	administrátor z Hartmanic	
XXII	Alois Kühn		
XXIII	Karl Prieschl	Als Cooperator in Pleiskirchen b. Mühldorf	28. 1. 1945 bis...10. 1946
XXIV	Josef Možnička farář z Petrovic, adm.		16. 11. 1946

Farář Johannes Steinko píše o velkém hladomoru v letech 1816 a 1817: Skoro nic se neurodilo, lidé chodili žebrotou a živili se hlavně rostlinou, která se v nářečí jmenuje „Schnerrer“, tj. *Silene vulgaris*, silenka nadmutá: „Anno 1816 et 817. magna caritas premebat incolas montanas dum in ambobus annis fere nihil in hac regione montana crescebat, et omnia ad esum necessaria emi debebant. Turbatim mendicantes circuibant et genulflectentes petebant panem. Sed mirandum...[?] erat, nam poma terestria et avena modium vulgo Strich 24 flr constabant, triticum vero modium 60 flr emebatur. Multi hoc tempore se herbis vulgo Schnerrer alebant. Et relate ad hanc caritiem cuilibet perspicuum est, quam pauper cum suis pauperis [!] parochianis curatus, parvos tantum proventus habens, vivere debuit.”

Farář Adalbert Jungwirth si stěžuje na charakter svých farníků: „Charakter zdejších farníků

Na svoje takzvané svobody velmi pyšní, jak P...[?] H. předchůdce sám popsal, jsou sami zcela odvráceni, od pořádků, které směřují k obecnému blahu. Chtějí být zcela prostí ode všech nařízení a zákonných povinností. Jsou svárliví a vyvolávají konflikty. Dobrovolně svoje zákonné povinnosti nevykonávají, nýbrž musejí být k těmto dohnání vojenskou exekucí ...

MLádež je rozjívená, staví se na odpor a neposlušná; když jsou děti ve škole potrestány za špatné chování, tak přijdou rodiče za duchovním pastýřem s hrubostmi, čímž jsou děti ve své neposlušnosti ještě posilovány, těžko lze očekávat u těchto dospělých nějaké zlepšení. Špatné vyhlídky na nějakou lepší generaci.“

Ale při vizitaci to pan vikář komentuje takto: „Udání je přehnané a příliš jednostranné, než aby se duchovní pastýř tímto mohl jednoznačně řídit. W. J Prinz okresní vikář“

Farář Ignaz Schreiner píše, že v letech 1844 a 1845 byl na Dobré Vodě opět hlad, zároveň ale i výročí zesnutí sv. Vintíře: budoval se nový altán nad studánkou.

„Rok 1844 byl pro obyvatele hor velmi zlý a rok 1845 byl ještě horší, neboť tehdy dostoupila nouze a nedostatek plodin a brambor nejvýše – k tomu se přidala ještě ztráta výtěžku dělníků propuštěných z českých skláren. Byly organizovány sbírky na popud píseckého pana okresního hejtmana barona von Schrenk, a vysoce urozený pán nechal rozdat obilí, brambory, mouku na chleba a peníze mezi chudinu na horách prostřednictvím duchovních pastýřů. Adolph kníže von Schwarzenberg přispěl nejbohatší měrou.“ ...

„Zatímco se v roce 1845 blížil svátek osmisetletého jubilea sv. Vintíře, považoval jsem pro čest zdejšího přibýtku Božího a pro větší příjmy z ofěrních darů kostelu za velmi účelné, studánku neboli takzvaný léčivý pramen sv. Vintíře, která byla vystavěna ze dřeva a v politováníhodném stavu se nacházela, nově a čistě vystavět, k čemuž samotní farníci přiložili ruku k dílu, také přispěli mnozí ctitelé sv. Vintíře, většinu musel jsem ale vykonati já, protože [?] já jsem chtěl stavbu dokončit. O svátku sv. Vintíře byla studánka slavnostně vysvěcena.“

Po okupaci pohraničí a připojení k říši zde čeští faráři již nesměli působit; byl to případ i tehdejšího dobrovodského faráře Josefa Bareše, který šel do vnitrozemí. Kašperskohorský vikář Spannbauer prosil biskupy v Německu o pomoc. Biskup v Münsteru, Clemens von Galen, poslal Heinricha Marpe do Dobré Vody. Ten píše o svých prvních dojmech z tohoto místa: „V kostele byl hrozný nepořádek. Přes den byl vždy uzavřen, větráno zřejmě též nebylo. Byl to snad obrázek duchovního života v obci? ...

Když dosud tak málo lidí chodilo do kostela, omlouvali se skoro všichni takto: k českému faráři se jim prý nechtělo chodit. Teď by mohli zase začít chodit, když by měli zase němec-

kého faráře. Ale většinou zůstalo jen u slibů. Zdálo se, že pouť sv. Vintíře na letnicové pondělí by mohla přivést na Dobrou Vodu velké množství lidí. Přesto i toto bylo zklamáním.. Přijít ke svatému přijímání jindy než na Velikonoce je věcí neznámou. To je pocítováno ale nejen jako lhostejnost vůči církvi. Také ti, kteří nesplní svoji velikonoční povinnost, chodí do kostela pouze o největších církevních svátcích a k zemřelým, se stále ještě počítají mezi dobré křesťany. Usměrnující slova faráře [sic] nepocítuji jako výtku a nejsou jimi uváděni do rozpaků...“

Začátek 2. světové války prožil takto: „1. září 1939 vypukla válka s Polskem. Řada mladých mužů musela ihned narukovat. Nikdo z nich ale předtím nepřišel ke svatému přijímání. Brali válku na lehkou váhu. S Polskem budeme hned hotovi a pak bude zase mír. Právě tak proběhlo zavedení potravinových lístků. Na duchovní život neměla válka žádný vliv. Nechodí se do kostela více než jindy.“

Brzy začínají první konflikty s nacistickým režimem: „Stále zřetelněji byla vidět snaha o odcizení se církvi. Školní děti se shromažďovali ve spolicích mladých chlapců a dívek a v neděli měli službu, hlásili se k apelu [sic]. Hitlerjugend a Svaz německých dívek to dělaly podobně. Nadšení pro věc bylo všudypřítomné. Většina školních dětí byla také na rekreaci v Říši ve skoro výhradně protestantských obcích. Hannover a Göttingen byly těmito oblastmi.

...

Abych vyučování náboženství nemusel úplně vypustit, zval jsem alespoň děti z Dobré Vody na faru. Přece přišly. Ale toto bylo vrchním učitelem Hofmannem, který sem byl přeložen z Körnsalzu, pravděpodobně udáno. Policejní úředník z Hartmanic mi sdělil, že je to zakázáno. Na moji žádost mi zemský rada tento zákaz sdělil i písemně.

Všechny pouti a procesy se musely hlásit na zemském úřadě a musely nejprve dostat povolení...

Mezitím už se šušovalo o vystoupeních z církve [sic] v obci. Také jména už byla známa. Rozpor se objevil také ve škole ve Stodůlkách ve třídě větších žáků...

Na bohoslužby v neděli přicházejí stále častěji soukromé osoby nebo policisté v civilu na kontrolu kázání. Po jedné zvláštní sbírce pro kostel u kostelních dveří se objevilo udání pro překročení zákona o shromažďování. Četnictvo z Hartmanic muselo učinit opatření. Protože se ale sbírka konala v prostoru kostela, nedalo se [sic] proti tomu nic namítat...

V souladu se státní vyhláškou musely být ve školách odstraněny církevní obrazy a krucifixy. Ve zdejších školách to bylo provedeno ihned. Někteří rodiče se tomu bránili, jiní se zlobili, ale jinak se nic nedělo. V Bavorsku byly ve většině škol kříže opět vráceny na místa na popud katolických rodičů. Protože jsem ve Stodůlkách u příležitosti bohoslužby právě tak jako na Dobré Vodě informoval o této skutečnosti podle sdělení, která se k nám dostala z Pasova, bylo následně vidět povzbuzení mezi obyvatelstvem. Proto přišlo o nějakou dobu později gestapo zatýkat do Stodůlek a ke mně. Kromě toho se nechalo předložit znění těch sdělení...“

Farář Karl Prieschl, který převzal úřad po faráři Marpe, sděluje, že tento byl z důvodu svých kázání uvězněn gestapem. Propuštěn byl až po osmi měsících pod podmínkou, že se do Dobré Vody nevrátí. Farář Prieschl zažil konec války na Dobré Vodě: S nacisty to šlo z kopce. Jobovy zvěsti ze všech stran. V dubnu už táhly úplně průvody uprchlíků Dobrou Vodou. Všichni utíkali z „protektorátu“. Byly rozpuštěny tábory dětí odesílaných z Čech na převýchovu. Stovky a stovky 7–14letých dětí táhly dnem i nocí Dobrou Vodou. V noci byly domy plné, vše bylo obsazeno unavenými a hladovými, kteří sotva mohli jít. Z Bavorska přišel průvod válečných zajatců: Rusové, černoši, Indové apod. V cárech visí zbytky oblečení na ži-

vých kostlivcích. Vrhají se na hnojiště a hledají cokoliv jedlého, na ulicích, kde stáli koně, shrabují zbytky ovsu. Na konci vsi se na několik minut utábořili. Lidé přinášejí vodu, chleba, brambory, ačkoliv je to přísně zakázáno. Přichází 2. pochod směrem na frontu. Samé ženy v šedém oblečení. Prší a je zima. Jsou to židovky [!] z nějakého koncentračního tábora. Mnohé umírají vedle ulice. Jako strašidla se táhnou kostlivci kolem nás. Poprvé vidí naši lidé národní socialismus takový, jaký ve skutečnosti je. Všichni jsou zděšení.

Máme už 8 dnů z Bavorska těžkou dělostřeleckou palbu III. americké armády. Na mýtině hoří. Lidé uprchli.

Do obce přišli esesáci a mnoho junckerů. Lidé jsou nanejvýš rozčileni. Chci v poslední chvíli vyvést bílou vlajku. Jeden esesák přiskočí a chce mě zastřelit. Musíme se tedy [!] podrobit ozbrojenému násilí. Je sobota. Denně čekáme na Američany. Večer je situace vážná. SS vyráží na Kundratice. Jiní vojáci běží s pancéřovými pěstmi na rovinu k tankovému zátarasu, na samotu. Dávám pokyn, aby všichni civilisté zůstali ve vsi a schovali se do sklepů [!]. Je nejvyšší čas, už slyšíme klapat tanky, všichni střílí jako šílení. V mém sklepě jsou tři slezské rodiny, hospodyně a já. Modlíme se podle růžence. Stěny se třesou. Potom hromová rána a první velký tank stojí před farou. Vojáci seskakují dolů a buší do dveří. Otevírám. Se zbraněmi přípravenými k výstřelu se vrhají dovnitř a hledají po celém domě „German soldiers“. Celý dům je plný, všichni skrz naskrz promočení. Venku je liják. Ohřívají se, chtějí pálenku. Jedni odejdou, druzí přicházejí. A valí se jeden tank za druhým, přijíždějí auta. V obci je strašný zmatek. Němečtí zajatci jsou dopravováni všichni sem na faru. Komise je v kanceláři a provádí výslechy. SS posílá vojsko ze Stodůlek. Okolo 200 jich je stále u Badenu. V neděli to samé. Žádní lidé. Nikdo nesmí vycházet. Jeden Američan mě uvidí, poprosí o zповěď, vyndá žvýkačku z pusy a jde poslušně ke svatě komuně.

Jakmile se to trochu uklidnilo, sbíráme mrtvé. V lese na rovině jsme jich našli 14, byli převezeni do Hartmanic. Poté jsem našel ještě tři, které jsem pocoval na našem hřbitově. Na mýtině uhořeli dva pacholci, v Glaserwald byl zastřelen jeden vyobcovaný[!], ve Stodůlkách ranila z rozčilení jednu ženu mrtvice. U sýhmidského hostinského se ubytovala malá posádka, která zůstane přibližně do září. Ve větších obcích bude brzy dosazena česká správa. hranice jsou opět uzavřeny.

Události roku 1947 v podání petrovického faráře

V zimě byl petrovický farář nemocen. Když se konečně dostal zase na Dobrou Vodu na jaře, zjistil, že pohraniční „zlatokopové“ vnikli také do fary. Později filmováno na hřbitově, ale bez povolení dostali se účinkující také na faru. Svědci viděli, jak si odnesli cello. Zmizeli jeden ornát a pluviál. Proto odstěhoval farář všechna paramenta na faru do Petrovic, kde bylo třeba vše provětrati. Z fary odcizené kostelní koberec zase nalezeny (prý u zůstavšního antinacistického Němce). Bohoslužebné nádoby odstěhovány do Petrovic již na podzim.

V dubnu ustanoven petrovický farář ještě administrátorem ve Svojsčích. Nemohl tedy mítí bohoslužby v Dobré Vodě, kde zbyly 3 německé rodiny a v okolí také zbyl jen nepatrný počet věřících. Měl však dosti starostí s Dobrou Vodou přece.

8. června navštívil Dobrou Vodu vdp. opat Opasek OSB z Břevnova a pátral po památkách na sv. Vintíře, uctivaného benediktiny.

13. července byla národní pouť v Hartmanicích. V programu byla mše sv. na Dobré Vodě před kostelem. Kázal a sloužil mši sv. za asistence vdp. P. Aleše O. Cap. a petrovického faráře profesor Josef Limpouch z Plzně.

Zapsal Josef Možnička, farář z Petrovic, t. č. administrátor.

Pfarrer Johannes Steinko schreibt über große Hungersnot in den Jahren 1816 und 1817: fast nicht wurde geerntet, die Leute verlegten sich aufs Betteln und ernährten sich vor allem mit einer Pflanze, die in Mundart „Schnerrerr“, d. h. *Silene vulgaris*, genannt wird: „Anno 1816 et 1817. magna caritas premebat incolas montanas dum in ambobus annis fere nihil in hac regione montana crescebat, et omnia ad esum necessaria emi debebant. Turbatim mendicantes circuibant et genuflectentes petebant panem. Sed mirandum...[?] erat, nam poma terestria et avena modium vulgo Strich 24 flr constabant, triticum vero modium 60 flr emebatur. Multi hoc tempore se herbis vulgo Schnerrerr alebant. Et relate ad hanc caritatem cui libet perspicuum est, quam pauper cum suis pauperis [!] parochianis curatus, parvos tantum proventus habens, vivere debuit.“

Pfarrer Adalbert Jungwirth beschwert sich über den Charakter von seinen Pfarrkindern: „Charakter der hiesigen Pfarrkinder

Auf ihre sogenannten Freyheiten ganz stolz, wie P...[?] H. Vorgänger selbe beschrieb, sind selbe ganz abgeneigt, zu Anstalten, welche zum allgemeinen Besten zielen. Sie wollen ganz frey seyn von allen Giebigkeiten und gesetzl: Leistungen. Sie sind, streit- und Prozessüchtig. Aus freyem Antriebe leisten sie ihre gesetzl. Pflichten nicht, sondern müssen hiezu durch Militärexecution angetrieben werden...

Die Jugend ist ausgelassen, stützig und ungehorsam; wenn die Kinder in der Schule eines Vergehens wegen gestraft werden; so kommen die Eltern dem Seelsorger mit Grobheiten, wodurch die Kinder in ihrem Starrsinn bestärkt werden, folgt schwerl. eine Besserung zu hoffen bey Erwachsenen. Schlechte Hoffnung für eine bessere Generation.“

Aber während der Visitation wird es vom Herrn Vikar so kommentiert: „Die Angabe ist übertrieben und zu einseitig, als daß ein Seelsorger sich darnach zu richten vornehmen könnte. W. J. Prinz Bezirksvikar“

Pfarrer Ignaz Schreiner schreibt, dass in den Jahren 1844 und 1845 in Dobrá Voda wieder Hunger war, zugleich aber auch der Jahrestag vom Hl. Gunthers Tode: ein neuer Altan über dem Brunnen wurde erbaut.

„Das Jahr 1844 war für die Gebirgsbewohner sehr arg und das Jahr 1845 war noch schlimmer, denn da stieg die Noth ob Mangel an Früchten u Erdäpfel am höchsten – dazu gesellte sich noch die Abnahme des Verdienstes den die Leute im Böhmisches Hütten sonsten hatten. Es wurden Samlungen auf die Veranlaßung des Piseker Herrn Kreishauptmannes Baron von Schrenk veranstaltet, und hochgesinnet Herrn haben Getreid, Erdäpfel, Mehl Brod und Geld unter die armen Gebirgsbewohner durch die Seelsorger vertheilen lassen. Adolph Furst v Schwarzenberg hat am Reichsten gespendet.“ ...

„Indem im Jahre 1845 das 8 Hundertjährige Jubilaeums Fest des hlgen Gunther sich herannahte, fand ich es für die Ehre des hiesigen Gotteshauses und für eine größere Einnahme der Kirchenopfergelder für sehr zweckmäßig, den Brunnen oder die sogenannte Heilquelle des S. Gunther, welche von Holz erbaut in dem erbärmlichsten Zustande sich befand, neu u rein aufzubauen, wozu die Eingepfarrten die Zug u Handarbeit geleistet haben, auch trugen viele Verehrter des hlgen Gunther bei, das Meiste mußte aber ich leisten, weil [?] ich den Bau vollenden wollte. Am Feste des hlgen Gunther wurde der Brunnen feyerlich eingeweiht.“

Nach der Okkupation der Grenzregion und dem Anschluss zum Reich konnten hier die tschechischen Pfarrer nicht mehr wirken; das war auch der Fall vom hiesigen Pfar-

rer in Dobrá Voda Josef Bareš, der ins Innland ging. Der Vikar vom Oberreichenstein Spannbauer bat Bischöfe im Deutschland um Hilfe. Bischof in Münster, Clemens von Galen, schickte Heinrich Marpe nach Dobrá Voda. Der schreibt über seine ersten Gefühle von diesem Ort: „In der Kirche war nicht weniger Unordnung. Tagsüber war sie immer verschlossen, gelüftet schien sie auch nicht. War das vielleicht ein Spiegelbild des religiösen Lebens in der Gemeinde? ...

Wenn bisher so wenig Leute zur Kirche kamen, so entschuldigten sich fast alle damit zu dem tschechischen Pfarrer hätten sie nicht gehen mögen. Nun würden sie wieder kommen, da sie wieder einen deutschen Pfarrer hätten. Doch blieb es meistens bei den Versprechungen. Die Güntherwallfahrt am Pfingstmontag, hieß es, brächte viele Leute nach Gutwasser. Doch wurde auch das eine Enttäuschung ...

Zu den hl. Sakramenten zu gehen außerhalb der Osterzeit ist unbekannt. Das empfindet man aber nicht einmal als religiöse Gleichgültigkeit. Auch die ihre Osterpflicht nicht erfüllen, nur an den höchsten Feiertagen zur Kirche gehen und bei Leichen, rechnen sich noch zu den guten Christen. Ein Wort des Pfarrer [sic] nach der Richtung empfinden sie nicht als Tadel und zeigen ihm gegenüber keine Hemmungen...“

Den Anfang des 2. Weltkrieges erlebte er auf diese Weise: „Am 1. September 1939 brach der Krieg mit Polen aus. Eine Reihe junger Männer müssen gleich einrücken. Keiner geht aber vorher zu den hl. Sakramenten. Man nimmt den Krieg leicht. Mit Polen sind wir bald fertig und dann ist wieder Friede. Sogleich erfolgt die Einführung der Lebensmittelkarten. Auf das religiöse Leben hat der Krieg keinen Einfluß. Man geht nicht mehr in die Kirche als sonst.“

Bald beginnen die ersten Konflikte mit dem nazistischen Regime: „Immer deutlicher wird das Bestreben, eine Entfremdung mit der Kirche herbeizuführen. Die Schulkinder werden in Jungvolk und Jungmädel zusammengefaßt und an den Sonntag zum Dienst, zum Apell [sic] bestellt. Hitlerjugend und Bund deutscher Mädel machen es ähnlich. Die Begeisterung dafür ist da. Die meisten Schulkinder waren ja auch zur Erholung im Reich in fast durchweg protestantischen Gegenden. Hannover und Göttingen waren die Bezirke.

...

Um den Religionsunterricht nicht ganz fallen zu lassen, lud ich wenigstens die Kinder von Gutwasser in den Pfarrhof. Sie kamen auch. Doch wurde das vom Oberlehrer Hofmann, der von Körnsalz nach hier versetzt wurde, angezeigt oder wahrscheinlich veranlaßt. Ein Gendarmeriebeamter von Hartmanitz teilte mir mit, daß das verboten sei. Auf mein Ansuchen teilte mir der Landrat dieses Verbot auch schriftlich mit.

Alle Wallfahrten und Prozessionen müssen beim Landrat angemeldet und genehmigt werden...

Inzwischen gehen schon Gerüchte um den Kirchenaustritten [sic] in Stadln. Auch Namen werden schon genannt. Der Gegensatz wird auch in der Schule in Stadln spürbar in der Klasse der größeren Schüler. ...

Zu den Gottesdiensten am Sonntag kommen immer häufiger Privatpersonen oder Gendarme in Zivil zur Überwachung der Predigt. Nach einer besonderen Sammlung für die Kirche an der Kirchtür ist eine Anzeige erfolgt wegen Übertretung des Sammelgesetzes. Die Gendarmerie aus Hartmanitz muß Erhebungen anstellen. Da die Sammlung im Kirchenraum geschehen ist, kann nicht [sic] dagegen eingewendet werden. ...

Auf staatliche Anordnung hin müssen in den Schulen religiöse Bilder und Kruzifixe entfernt werden: Hier in den Schulen wird es gleich durchgeführt. Einige Eltern wehren sich da-

gegen, andere äußern ihren Ärger, sonst aber geschieht nichts. In Bayern sind in den meisten Schulen die Kreuze wieder angebracht worden auf Betreiben der katholischen Eltern. Da ich in Stadln bei Gelegenheit des Gottesdienstes ebenso wie in Gutwasser diese Tatsache berichtete nach den Mitteilungen, die uns von Passau zugegangen waren, hat man darin eine Aufhetzung der Bevölkerung gesehen. Darum kam einige Zeit später die Geheime Staatspolizei zur Vernehmung nach Stadln und zu mir. Außerdem ließ sie sich den Wortlaut der Mitteilungen geben...“

Pfarrer Karl Prieschl, der das Amt nach dem Pfarrer Marpe übernahm, erteilt, dass dieser auf Grund von seinen Predigten vom Gestapo verhaftet wurde. Freigelassen wurde er erst nach 8 Monaten unter der Bedingung, dass er nach Dobrá Voda nicht zurückkehrt. Pfarrer Prieschl erlebte das Kriegsende in Dobrá Voda: Mit den Nazis geht es zu Ende. Hiobsbotschaften von allen Seiten. Im April ziehen schon ganze Züge von Flüchtlingen durch Gutwasser. Alle reißen aus dem „Protektorat“ aus. Kinderlandverschickungslager aus Böhmen werden aufgelöst. 100te und aber 100te Kinder von 7 – 14 Jahren ziehen Tag u. Nacht durch. Tag u. Nacht sind die Häuser voll, alles ist belegt von Müden u. Hungrigen, daß man kaum gehen kann. Von Bayern herein kommt ein Zug von Kriegsgefangenen: Russen, Neger, Inder usw. in Fetzen hängen die Kleiderreste an den Körpergerippen. Sie stürzen sich auf den Misthaufen und suchen was Eßbares, sie scharren auf der Straße die Haferreste zusammen, wo ein Pferd stand. Am Ende des Dorfes lagern sie einige Minuten. Die Leute bringen Wasser, Brot, Kartoffeln, obwohl es streng verboten ist. Ein 2. Zug kommt marschiert. Lauter Frauen in grauem Gewand. Es regnet u. ist kalt. Es sind Jüdinen [!] aus einem Konzentrationslager. Viele sterben neben der Straße. Wie Gespenster ziehen die Skelette vorüber. Zum erstenmal sehen unsere Leute den Nationalsoz. wie er wirklich ist. Allen graut.

Wir haben nun schon 8 Tage von Bayern herein schweres Artilleriefeuer der III. Am. Armee. In Holzschlag brennt es. Die Leute sind geflohen.

In den Ort ist SS gekommen und eine Menge Fahnenjunker. Die Leute sind aufs höchste erregt. Ich will im letzten Moment die weißen Fahnen hissen. Ein SSMann springt hin und will mich erschießen. Wir müssen uns also [!] erobern lassen mit Waffengewalt. Es ist Samstag. Wir warten täglich auf die Amerikaner. Am Abend wird es Ernst. SS haut ab gegen Kundratitz. Das andere Militär läuft mit Panzerfäusten gegen die Ebene zur Panzersperre, auf die Einöde. Ich gebe die Anweisung, daß alles Zivil im Ort bleibt und in die Kellern [!] geht. Es ist höchste Zeit, man hört die Panzer schon rollen, es wird wie toll geschossen. In meinem Keller sind 3 schles. Familien, die Haushälterin u. ich. Wir beten laut den Rosenkranz. Die Wände beben. Dann eine donnernde Erschütterung und der erste große Panzer steht vor dem Pfarrhof. Sold. springen herunter u. rütteln an der Türe. Ich mache auf. Mit schußbereitem Gewehr stürmen sie herein suchen das ganze Haus ab nach „German soldiers“. Das ganze Haus ist voll, alle durch u. durch naß. Es regnet in Strömen. Sie wärmen sich, wollen Schnaps. Sie rattern weiter andere kommen. Und nun rollt ein Panzer nach dem anderen, ein Auto hinter dem anderen. Im Ort geht es schrecklich zu. Deutsche Gefangene werden eingeliefert, alle in den Pfarrhof. Die Kommission ist in der Kanzlei u. verhört. Die SS wird eingeliefert ein Trupp Inder aus Stadln. Gegen 200 sind ständig am Baden. Sonntag dasselbe. Keine Leute. Niemand darf ausgehen. Ein Ami erblickt mich, bittet um die Beichte, gibt den Kaugummi aus dem Mund und geht anständig zur hl. Kommunion.

Wie es etwas ruhiger wird sammeln wir die Toten. Im Wald in der Ebene fanden wir 14, die nach Hartmanitz überführt werden. Nachher fand ich noch 3, die ich auf unserem Friedhof begrub. In Holzschlag sind 2 Knechte verbrannt, in Glaserwald wurde ein Bann [!] erschossen,

in Stadln traf vor Aufregung eine Frau der Herzsclag. Beim Schmidwirt quartiert sich eine kleine Besatzung ein, die ungefähr bis August bleibt. In größeren Orten kommt bald čech. Verwaltung. Die Grenzen sind wieder gesperrt.

Ereignisse des Jahres 1947 in der Wiedergabe vom Pfarrer in Petrovice

Im Winter war der Pfarrer in Petrovice krank. Als er endlich im Frühling wieder nach Dobrá Voda kam, stellt er fest, dass die „Grenzgoldsucher“ auch in die Pfarre eindringen. Später wurde am Friedhof gedreht, aber ohne Genehmigung kamen die Teilnehmer auch zur Pfarre. Die Zeugen sahen, wie sie ein Cello wegtrugen. Ein Ornat und ein Pluvial verschwanden. Deshalb verschob Herr Pfarrer alle sakralen Gegenstände in die Pfarre in Petrovice, wo alles durchgelüftet werden musste. Von der Pfarre gestohlene Kirchteppiche wurden wieder gefunden (vielleicht sollten sie bei einem gebliebenen antinazistischen Deutschen bewahrt werden). Gottesdienstgeschirr wurde nach Petrovice schon im Herbst umgezogen.

Im April wurde der Petrovicer Pfarrer noch zum Administrator in Svojšice bestimmt. Er konnte also die Gottesdienste in Dobrá Voda nicht halten, wo nur 3 deutsche Familien lebten und in der Umgebung auch nur eine geringe Zahl an Gläubigen blieb. Doch hatte er Sorgen mit Dobrá Voda.

Am 8. Juni besuchte Dobrá Voda Hr. Abt Opasek OSB aus Břevnov und suchte nach Andenken an den Hl. Gunther, der von Benediktinern verehrt ist.

Am 13. Juli war eine Nationalwallfahrt in Hartmanice. Im Programm war auch hl. Messe vor der Kirche in Dobrá Voda. Heilige Messe und Predigt wurden unter Assistenz vom P. Aleš O. Cap. und Petrovicer Pfarrer vom Professor Josef Limpouch aus Pilsen gehalten.

Vom Josef Možnička, Pfarrer aus Petrovice, z. Z. Administrator, notiert.